

Kāda ir «Agraris» traktortehnikas operatoru ikdiena?

Aleksandrs Harlamovs (juniors, centrā) lepojas ar Viktoru Vasiljevu (no kreisās) un Aivaru Belkovski

Aivars izrādīja traktora kabīni

Viktors brauc ar traktoru, kas redzams fonā

Egīta Terēze Jonāne

Turpinot iepazīstināt ar cilvēkiem, kuri ir profesionāļi savā nozarē, "Vietējā Latgales Avīze" sarunājās ar Višķu pagasta graudkopības SIA "Agraris" traktortehnikas operatoriem (tā dēvē traktoristus šodien) Aivaru Belkovski un Viktoru Vasiljevu.

Šodienas traktori – «kosmos»

Viktors savulaik ir absolvējis Višķu profesionālo vidusskolu un Malnavas koledžas izglītības programmu īstenošanas vietu «Višķi» ar lauku īpašumu apsaimniekotāja un lauku tehnikas mehāniķa diplomu, bet Aivars Jaunaglonas arodvidusskolā ieguva zemessarga–remontatlēdznieka profesiju. Gan Aivars, gan Viktors kādu laiku ir pabijuši ārzemēs, tomēr atgriezušies Latgalē, jo, kā nodungoja Viktors visiem zināmās dziesmas vārdus – «nekur nav tik labi kā mājās». Viktors SIA «Agraris» strādā pusgadu (pirmo darba pieredzi ieguvis pie lauksaimnieka Jāņa Gaideļa un ir pateicīgs viņam par to), savukārt Aivars pirms pieciem gadiem atjaunojis darba gaitas SIA «Agraris», kuras viņš pirms 20 gadiem uzsāka jau Irinas Harlamovas laikā, vēlāk šo graudkopības uzņēmumu pārņēma dēls Aleksandrs Harlamovs, bet šodien viņš lielākos darbus jau uztic savam dēlam Aleksandram Harlamovam junioram.

Šobrīd ir ziema, lauki vēl atpūšas zem sniega, taču Aivaram un Viktoram, tāpat kā pārējiem kolēģiem – traktortehnikas operatoriem darba pietiek arī šajā gadalaikā, proti, viņi sagatavo šķeldu un malku, sagatavo kalti un lauksaimniecības tehniku jaunajai sezonai. Bet kad sniegs nokusis un zeme sasils, viņi ar lielajiem traktoriem dosies uz lauka, lai ziemājus pabarotu ar minerālmēsliem. Notiek arī ceļmalu apļaušana. Tad atnāks jau pavasara sējas darbu cēliens, vēl pēc kāda laika būs klāt jūlija nogale vai augusta sākums, un tad jānovāc jaunā raža. Šis intensīvais darba cēliens ilgst mēnesi vai pusotru (viss ir atkarīgs no laika apstākļiem, un, ja nāk lietūs, lauku kulsana var ilgt līdz pat desmitiem vakarā, tikpat ilgi vedam graudus no lauka, iestarpināja Aivars). Jāpiebilst, ka Viktors un Aivars ražas novākšanas laikā ne tikai brauc ar traktoru, bet arī iesaistās kaltes darbā.

Tas, ka viņi izvēlējās traktora profesiju, nav nejaušība.

Aivars atminējās, ka vēl puikas gados iemācījies braukt ar vectēva paštaisītajiem traktoriem, pēc tam, mācoties Jaunaglonā, devās praksē uz saimniecībām, kur apguva tobrīd pieejamo lauksaimniecības tehniku. Viņam lūdza arī apart laukus, un Aivars piekrita, jo bija iespēja nopelnīt naudu, lai atbalstītu vecākus. «Man vienmēr patika «dzelži», atminos, ka braucu ar mopēdu un biju lepns, ka man ir tāds braucamais. Kad aizbraucu uz Višķiem, nebija citu domu, kā tikai mācīties par traktoristu,» teica Viktors.

Abi priecīgi pauda, ka traktortehnikas operatora darbs patīk, tāpēc ka var strādāt tuvu mājām, labos darba apstākļos un saņemt labu darba algu, kā arī vadīt modernus spēkratus. Aivars un Viktors ir vadījuši arī padomju laika traktorus (MTZ kāpurķēžu, MTZ-150 u.c.), tāpēc zina, ka tos nemaz nevar salīdzināt ar mūsdienu lauksaimniecības tehniku, kas vadāma ar datoru.

«Kopš manas pirmās darba dienas pie traktora stūres ir pagājuši vismaz 20 gadi. Šodienas traktors – tas jau ir «kosmos», jo lauksaimniecības tehnikā ir noticis riktīgs progress,» aizrautīgi stāsta Aivars. «Kad pirmo reizi iekāpu «Case IH Magnum» traktorā, nobijos no ekrāniem, tur redzamajiem uzrakstiem, dažādiem kloķiem. Teicu Aleksandram – varbūt tev ir kāds vecāks traktors, es labprāt strādāšu ar to. Taču Aleksandrs iedrošināja, ka mazliet pamācīšos, un man viss sanāks. Tā arī bija. Izbraucām laukā, viņš mani pamācīja, un bailes pazuda. Man bija jāapar 140 ha lauks. Braucu kā pa asfaltu, traktors nekratās, mūzika skan. Ieraudzīju, ka pa ceļu brauc vieglā mašīna, un es braucu paralēli, krūtis izriezīs. Lepnums, ka man ir tāds «dzelzs rumaks». Tagad ar šo traktoru jūtos kā «zivs ūdenī». Nu kur var būt labāk. Viss ir datorizēts, traktors pats iebrauc vagā, pats smidzina minerālmēslus un zina, cik daudz to vajag. Man tikai jāuzmana, lai traktors pareizi apgriežas, nenobrauc no lauka vai lai neiestūrē stabā. Strādā kondi-

cionieris, skan radio (es klausos galvenokārt Latvijas Radio 2 mūziku). Tāds kā dzīvoklis, tikai atšķiras ar to, ka tā ir traktora kabīne (smejas).»

Arī Viktoram ir savs stāsts par traktoriem. Viņš arodskolās mācījās pārvaldīt «Valtra» traktoru, tobrīd modernāko skolas tehnikajā parkā, taču vēlāk nācies strādāt arī ar senākiem spēkratiem. Tāpēc viņš lauksaimniecības tehnikas attīstību salīdzināja ar vieglo automašīnu progresu, uzsverot, ka viens otrs traktors ir krietni dārgāks par ierindas auto. «Sāku strādāt ar mazāk jaudīgu traktoru, «zaļajam» uzreiz nav jādod labāka tehnika, un tikai pēc kāda laika, kad esi pierādījis sevi ar darbu, vari braukt ar «Case II Magnum». Kad šādā traktorā iekāpu pirmo reizi, spaidīju visus kloķus tik ilgi, kamēr sapratu to jēgu, turklāt es labi pārzinu datorus. Tāds traktors, kā teica Aivars, tiešām ir «kosmos», bet tas tā ir tikai šodien. Gan jau pēc kāda laika redzēsīm citus brīnumus, lauksaimniecības tehnika un aprīkojums taču attīstās ļoti strauji,» teica Viktors.

Kāpēc jaunie ar diplomu brauc uz ārzemēm?

Aivars un Viktors, strādājot ārzemēs, satika jaunos traktoristus, kuri ieguva diplomu tepat Latvijā, taču aizbrauc uz ārzemēm, dzenoties pēc labas dzīves. Viņi patiešām tur saņem ļoti labas algas, bet vai jūtas laimīgi? Aivars un Viktors atgriezās Latvijā, tāpēc ka tur, citās zemēs, nav māju sajūtas. Šī māju sajūta ir tikai Latgalē, uzsvēra Aivars.

Joprojām maz jauniešu izvēlas lauksaimniecības profesiju, tostarp traktoristu gaitas. Aivars atzina: «Pie vainas ir stereotips, ka traktorists staigā dubļos nobristos zābakos, nefīrām rokām un vienmēr iereibis. Tas tā nav. Jūs redzat, ka mums rokas ir tīras, mums ir speciālais darba apģērbs, arī apavi ir normāli. Un, kad iekāpsiet traktorā, sapratīsiet, ka tur var uzturēties lakādas karpēs. Mēs varam saplānot darbus tā, ka diena paiet ražīgi. Traktora

darbs nav vienmuļš, jo pa dienu jāpadara vairāki darbi. Turklāt, ja runā par algu (jaunieši uzreiz prasa, cik maksās), tad arī daudzās saimniecībās algas jau konkurē ar pilsētu algām.» «Laika apstākļi pamainās, nobrauc no lauka un dari jau kaut ko citu,» piebilda Viktors. Un uzsvēra, ka tagad arī traktoristam jābūt apbruņotam ar datorzināšanām, pietiek datorā ievadīt nepareizus parametrus, un traktors apars vai apmiglos lauku nepareizi. Aivars atminējās, ka savulaik sovhoztehnikumā turpat Višķos par traktoristi strādāja Reģina Višķere, atzīdams, ka arī sievietes var būt prasmīgas traktortehnikas operatores.

Lai kļūtu par traktortehnikas operatoru, pēc Aivara un Viktora domām, jauniešiem jābūt ieinteresētiem, motivētiem darīt šo darbu labi, jābūt pacietīgiem, precīzam, punktuālam un atbildīgam. «Un tad tu pelnīsi tikpat labu algu, kādu saņem pilsētnieks. Lai labi pelnītu, jābūt ļoti labam speciālistam,» rezumēja Aivars.

Vaicāti, kā abi atpūšas, Viktors teica, ka rosās pa mājām, bet Aivars kurina pirtiņu, tāpat abiem patīk arī SIA «Agraris» korporatīvie pasākumi ar ģimenēm – izbraukumi uz Lietuvu vai pie dabas.

Aleksandra Harlamova (juniora) stāsts:

«Mūsu uzņēmumā «Agraris» strādā seši traktortehnikas operatori, pēc tam, sākoties ražas sezonai, pievienojas vēl divi. Mums ir izveidojusies draudzīga komanda, katram ir sava loma, viņi var aizvietot viens otru, viņi ir profesionāļi, labi pārzina modernos traktorus un aprīkojumu. Mūsu darbinieki dzimuši un dzīvo šeit, Višķu pagastā vai kaimiņpagastos. Mēs cienām savu darbinieku darbu, profesionalitāti, tāpēc nodrošinām darbu un algu visu gadu.

Mēs jau sākam aprast, ka jaunās tehnoloģijas ienāk arī lauksaimniecībā, tās palīdz saimniekot efektīvāk, tāpēc tehnoloģijas ir jāpārzina labi. Piemēram, pateicoties datorizētajiem traktoriem un aprīkojumam, mēs varam izmantot mazāk augu aizsardzības līdzekļus, tāpat rodas liela sēklas ekonomija uz katriem 100 ha.

Un, ja runā par speciālistiem laukos, tad laukos strādāt un dzīvot patīks tam cilvēkam, kuram jau bērnībā ir bijusi saskarsme ar laukiem. Varbūt zemniekiem jāsaņem domāt par stipendijām arodskolu jauniešiem, lai viņi paliek un strādā laukos. Šodien traktortehnikas operatoram ir jābūt ar labu izglītību un vēlēšanos strādāt.»

UZZIŅAI

Traktorista pienākumi:

- vadīt ar piekabi aprīkotu traktoru, kas pārvadā dažādas kravas;
- vadīt dažādas lauksaimniecības mašīnas: no greidera līdz buldozeram;
- strādāt stacionāri, izmantojot speciālu aprīkojumu;
- iekraut un izkraut lauksaimniecības produktus, dažādas vielas degvielas uzpildei u.d.c.;
- pārbaudīt dažādus mehānismus, kas atrodas traktorā;
- uzpildīt traktoru un citu aprīkojumu ar nepieciešamo degvielu;
- nepieciešamības gadījumā veikt remontdarbus traktoram, piekabēm. ✓

(Avots – www.fashion-lv.decorexpro.com)

«Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem». Par projekta raksta «Kāda ir «Agraris» traktortehnikas operatoru ikdiena?» saturu atbild SIA «Vietējā».

MAF
Mediju atbalsta fonds